

Agnieszka Turska-Majewska

Jak wykorzystywać potencjał i mocne strony w motywowaniu ucznia

Lekcja: Enter

O mnie:

Agnieszka Turska-Majewska:

mgr psychologii, trener pracujący w oparciu o model komunikacji Nonviolent Communication, certyfikowany: terapeuta i trener TSR, certyfikowany trener I stopnia Polskiego Towarzystwa Psychologicznego (PTP), mediator, założycielka ośrodka Integri TSR.

Co w programie?

- Dlaczego kwestia "motywowania ucznia" wymaga zmiany postawy?
- Motywacja wewnętrzna vs zewnętrzna
- Trzy filary motywacji wewnętrznej
- Podejście Skoncentrowane na Rozwiązaniach - co to jest i na czym polega?
- Jak i po co wydobywać zasoby ucznia?
- Praca na "wyjątkach" od reguły - rozwijanie umiejętności dostrzegania, tego co działa w uczniu i w relacji nauczyciel-uczeń.
- Podsumowanie: co działa/co nie działa?

Dlaczego kwestia "motywowania ucznia" wymaga zmiany postawy?

„Nie chce mi się biegać”

„No wstań, pobiegaj, przecież wiesz, że wyjdzie Ci to na zdrowie”

Motywacja wewnętrzna vs zewnętrzna

-
- **Czym jest motywacja wewnętrzna?**
 - **Coś co pobudza nas do aktywności/działania i wpływa na utrzymanie tej aktywności**

Dziecko wewnątrzsterowne

- **Czym jest motywacja zewnętrzna?**
- **Podejmowanie działania głównie po to by uzyskać nagrodę/uniknąć kary. Osoba, która poddawana jest takim motywatorom zewnętrznym skupia się wyłącznie na karze/nagrodzie i przestaje mieć zainteresowanie tym co za tym stoi.**

Dziecko zewnątrzsterowne

Trzy filary motywacji wewnętrznej:

- 1) Kompetencje**
- 2) Autonomia**
- 3) Relacje**

Trzy filary motywacji wewnętrznej:

1) Kompetencje

nabywanie nowych kompetencji i poczucie sukcesu/skuteczności = większa moc i wiara w swoje możliwości.

Ważne: metoda małych kroków!

Czego to wymaga od nauczyciela/dorosłego?

- Zauważania mocnych stron ucznia
- Umiejętności doceniania
- Zauważania wyjątków od problemów

Podejście Skoncentrowane na Rozwiązaniach - co to jest i na czym polega?

Podejście Skoncentrowane na Rozwiązaniach:

autorstwa Insoo Kim Berg i Steve de Shazer. Podejście to powstało w 1978 roku, kiedy to Insoo Kim Berg twierdziła, że „w każdym problemie są elementy rozwiązań”.

Podstawowe Założenia Metody PSR

- PSR koncentruje się na rozmowie **budującej rozwiązania** w oparciu o **zasoby** wewnętrzne i zewnętrzne człowieka.
- Problemy są traktowane jako nieskuteczne rozwiązania i informacje na temat **potrzeb**.

Filozofia centralna:

- Jak coś działa to rób tego więcej
- Jak coś nie działa to zrób coś innego
- Jak się nie zepsuło to nie naprawiaj

Metoda Kids Skills – Ben Furman

15 kroków, podczas których dziecko wraz z pomagaczem wypracowuje rozwiązania, które mają zastąpić problem. Rozwija swoje mocne strony oraz poczucie sprawczości.

Jak i po co wydobywać zasoby ucznia?

Zasoby/mocne strony

Zasoby to wszystko co jest w człowieku (oraz poza nim), co może być mu pomocne w życiu.

Jego potencjał, mocne strony, ale również wszystko poza nim z czego może korzystać dla swojego dobra.

Zasoby są pomocne w rozwiązywaniu problemów i radzeniu sobie z trudnościami.

Służą też ogólnie rozumianemu rozwojowi człowieka.

Zasoby mogą być wewnętrzne i zewnętrzne.

Zasoby wewnętrzne mają swoje źródło w:

- **Umiejętnościach**, np. szybkiego uczenia się, uczenia się języków obcych
- **Cechach** (charakteru, osobistych), np. odwaga, solidność
- **Wiedzy**, np. wiedza o tym jak sobie radzić ze stresem
- **Wartościach**, np. niekrzywdzenie innych
- **Doświadczeniach**, np. poradzenie sobie z nadpobudliwością na lekcji w przeszłości
- **Zainteresowaniach**, hobby, pasjach, np. malowanie, dzięki któremu rozładowuje napięcie

Zasoby zewnątrzne mają swoje źródło w:

- **Innych ludziach**, np. rodzina, przyjaciele, ale również instytucje
- **Dobrach materialnych**, np. posiadanie własnego pokoju, roweru, pieniędzy, komputera

Jak pracować
w oparciu o
zasoby?

1) Stosując pytania o zasoby:

- W czym jesteś dobry?
- Co masz w sobie, co może Ci pomóc w...?
- Co wiesz o sobie, co może być przydatne, w tym, aby sobie poradził...?
- Co umiesz robić najlepiej?
- Jak wcześniej poradziłeś sobie z podobnym problemem?
- Czym musiałeś się wykazać przy tym zadaniu?
- Gdybym zapytała twoją mamę –co takiego masz w sobie dobrego, co może Ci pomóc, to co by powiedziała?
- Co według taty, jest twoja mocna strona?
- Co lubisz robić?
- Na kogo możesz liczyć w trudnych chwilach?
- Z kim możesz porozmawiać, kiedy jest ci smutno?
- Który kolega może ci pomóc przy tych lekcjach?
- Czym się kierujesz chcąc poprawić oceny z matematyki?

2) Zachęcając do szukania rozwiązań:

„Nie ma błędów, są informacje zwrotne co nie działa” – Steve de Shazer

Kiedy dziecko doświadcza frustracji – zaakceptować to , że jest mu trudno i wesprzeć w szukaniu rozwiązań zamiast dawania rad:

- Chyba się zdenerwowałaś przy tym zadaniu?
- No tak, nie jest łatwe.
- Co już zrobiłaś?
- O super, jak sobie poradziłaś?
- Co jeszcze Ci zostało?
- Jakie masz pomysły, żeby sobie poradzić?
- Czego potrzebujesz, żeby było Ci łatwiej?

3) Doceniając:

Komplement Bezpośredni

Widziałam, że potrafisz panować nad rękami i nogami i zamiast uderzyć, powiedziłeś do Janka, że nie podoba Ci się, kiedy bierze Twoją kredkę.

Komplement Pośredni

*Jak to zrobisz?
Gdybym Twoja mama widziała tę sytuację, to co dobrego powiedziałaaby o Tobie?*

TECHNIKA KOMPLEMENTOWANIA w TSR

Autokomplement

Co byś powiedział o takim chłopcu, który, kiedy się złości, potrafi powiedzieć, że mu się coś nie podoba?

4) Dostrzegając co działa, zamiast co nie działa

Wyjątki - to momenty, okresy, chwile w życiu ucznia kiedy problem:

- nie występuje
- występuje, ale z mniejszym natężeniem
- uczeń lepiej sobie radzi z problemem

W wyjątkach są tzw. **ślady rozwiązań**, czyli uczeń już wiedział i doświadczył tego, co działało wcześniej.

Wyjątki zawsze idą w parze z **zasobami** – są doświadczeniem, w którym uczeń uruchomił swoje najlepsze mocne strony, aby doprowadzić do zmiany.

$$30:5=6$$

$$7 \cdot 8 = 56$$

$$49:7=8 \quad -1$$

$$7 \cdot 5 = 35$$

$$8 \cdot 9 = 72$$

$$36:6=7 \quad -1$$

$$20:4=5$$

$$6 \cdot 7 = 42$$

$$81:9=8 \quad -1$$

$$15:5=3$$

$$10-3=7 \text{ M. 2}$$

4 M. 2

$$30:5=6 \quad \checkmark$$

$$7 \cdot 8 = 56 \quad \checkmark$$

$$49:7=8$$

$$7 \cdot 5 = 35 \quad \checkmark$$

$$8 \cdot 9 = 72 \quad \checkmark$$

$$36:6=7$$

$$20:4=5 \quad \checkmark$$

$$6 \cdot 7 = 42 \quad \checkmark$$

$$81:9=8$$

$$15:5=3 \quad \checkmark$$

Wszystkie działania
wymagające pamięci
wykonatis poprawnie
z danymi tek.

możesz sobie poradzić

lepiej.

4 M. 2

**Pomyśl o takiej relacji z uczniem, która była dla Ciebie wymagająca i
odpowiedz na kilka pytań:**

- 1) Kiedy były takie momenty, kiedy miałaś/eś poczucie, że ta współpraca między Wami idzie w dobrym kierunku?
- 2) Co wówczas zadziało?
- 3) Czego to od Ciebie wymagało, żeby do tego doprowadzić? Czego jeszcze? 😊
- 4) Czego dobrego dowiedziałaś/eś się o sobie? O uczniu?
- 5) Jak to doświadczenie/wiedzę możesz wykorzystać w dalszej współpracy z nim/innym uczniem?

Trzy filary motywacji wewnętrznej:

2) Autonomia

Dawanie przestrzeni do wyboru, samostanowienia

Zwiększa chęć do współpracy

„Ludzie wtedy współpracują, kiedy mają zaufanie, że ich potrzeby są dostrzeżone” – M.Rosenberg

„Musisz”, „Powinieneś”

Trzy filary motywacji wewnętrznej:

3) Relacje

Zaufania + poczucie bezpieczeństwa

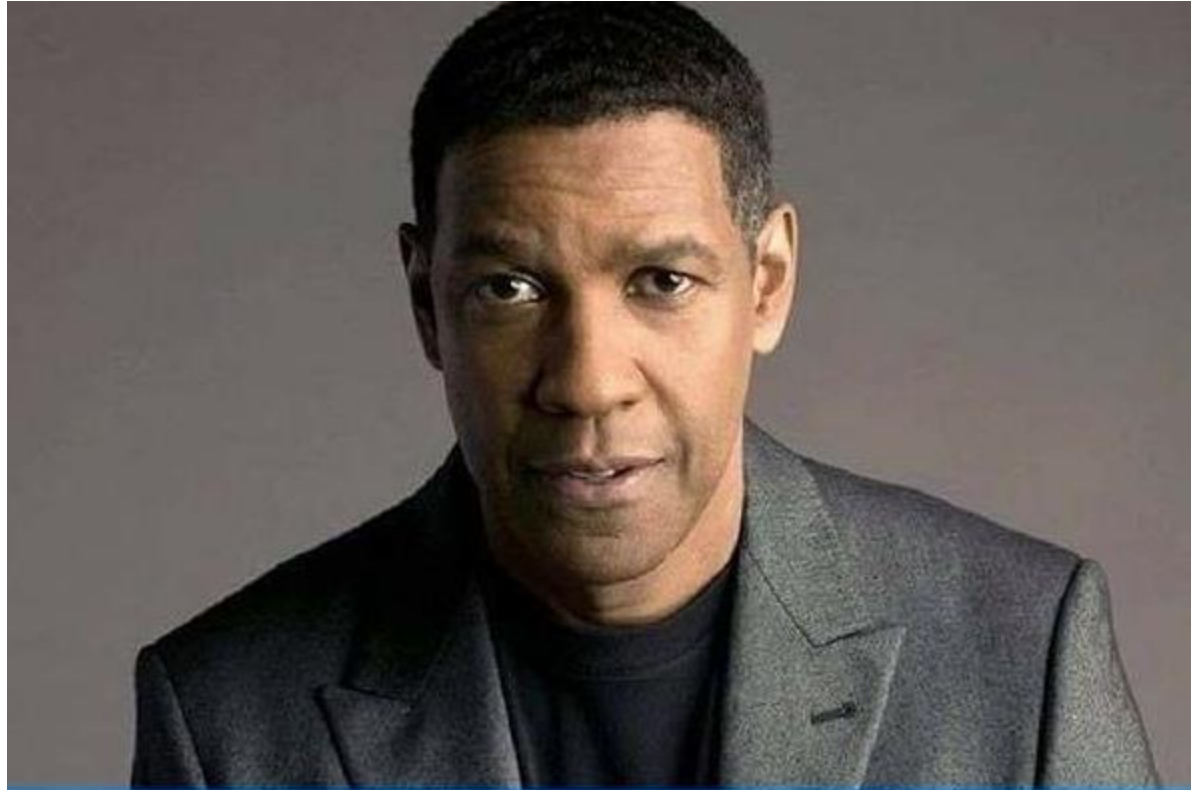

Motywacja wewnętrzna

**Jak i po co wydobywać
zasoby ucznia?**

**Jak go zmotywować
vs
Co go motywuje?**

**„Ptak siedzący na drzewie nigdy
nie boi się złamania gałęzi,
ponieważ nie pokłada ufności w gałęzi,
ale w swoich skrzydłach”
-Denzel Washington-**

Podsumowanie: co nie działa/co działa we wspieraniu motywacji wewnętrznej:

Co nie działa:	Co działa:
<ul style="list-style-type: none">• Motywowanie „lękiem”	<ul style="list-style-type: none">• Koncentracja na zasobach/ mocnych stronach
<ul style="list-style-type: none">• Doradzanie	<ul style="list-style-type: none">• Zachęcanie do szukania rozwiązań
<ul style="list-style-type: none">• Koncentrowanie się na problemach/deficytach	<ul style="list-style-type: none">• Szukanie wyjątków od problemów
<ul style="list-style-type: none">• Przekonywanie do zmiany: „musisz/powinieneś”	<ul style="list-style-type: none">• Uruchomienie motywacji wewnętrznej: „to twoja decyzja”, „jak zamierzasz sobie poradzić?”, „co Ci się opłaca?”

Literatura:

Joanna Steinke-Kalembka: „Dodaj mi skrzydeł! Jak rozwijać u dzieci motywację wewnętrzną”

Ben Furman: „Program "Dam Radę!" w praktyce”

Sharry John, Madden Brendan, Darmody Melissa: „W POSZUKIWANIU ROZWIĄZANIA. Przewodnik po terapii krótkoterminowej”

Dziękujemy bardzo 😊